

Highlights

CVO

Consortium voor Valorisatie & Ondernemerschap

CVO Eindrapportage 2011-2017

A place where you can change the world

Het succes van het Consortium van Valorisatie & Ondernemerschap (CVO) heeft volgens ondergetekenden voornamelijk te maken met de noordelijke mentaliteit: de oprechte wil om samen te werken. Dit heeft al tot veel moois geleid en belooft een mooie toekomst als het aankomt op valorisatie en ondernemerschap.

Voor u ligt de eindrapportage van het Consortium voor Valorisatie & Ondernemerschap. Het doel van dit verslag is om u mee te nemen in welke resultaten er zijn behaald in de afgelopen 5 jaar én welke ontwikkelingen we hierdoor hebben kunnen inzetten voor de toekomst.

“Kennisbenutting, valorisatie en ondernemerschap; dat is echt waar het consortium in is uitgeblonden. Het UMCG is wereldspeler op het gebied van onderzoek, maar wil verder groeien. Samen met de RUG klimmen ze op tot één van de beste (bio)medische kennisinstellingen in de wereld. Voor zo'n toppositie is de hele keten belangrijk, waarbij vooral de rol van de bedrijven moet worden benoemd. Denk aan de inhoudelijke kennis, de mentaliteit, de landingsplek en de kennis van de markt. Het CVO heeft haar rol van betekenis gehad in het feit dat deze partijen elkaar naadloos weten te vinden. Onze noordelijke kennisinstellingen hebben excellente kennis en onderzoekers in huis maar een idee moet niet blijven hangen in een laboratorium. Het moet worden omgezet in producten, diensten of medicijnen. Juist die spin-off creëert extra werkgelegenheid.”

Jan Sikkema

“De kracht van het CVO is voor mij de meerwaarde voor bedrijven en ondernemerschap in brede zin. De meerwaarde die we de afgelopen jaren hebben kunnen bieden, én de meerwaarde die zich in de toekomst nog zal bewijzen. Hier in het noorden gaan we voor samenwerking zodat alle partijen er beter van worden, zowel bedrijven als kennisinstellingen. Een prestatie zoals behaald in de U-Multirank 2017, de 5e plek, onderschrijft onze focus en bestempelt het succes van het CVO. Het is fantastisch hoe we presteren als het aankomt op ondernemerschap. De Hanzehogeschool behoort niet alleen in Nederland of in Europa, maar zelfs wereldwijd tot de meest ondernemende hogescholen. Het is mooi om te zien dat we in deze periode uitgegroeid zijn tot een voorbeeldfunctie.” **Frans Donders**

“Samenwerken zit in ons bloed. Het heeft zich bewezen tijdens het CVO, en zal zeker vervolg krijgen ná het CVO. Ons gezamenlijke doel is ongewijzigd gebleven; ondernemerschap, onderzoek en onderwijs samen brengen en de mogelijkheid bieden om door innovatie en valorisatie samen te werken aan mondiale oplossingen vanuit een multidisciplinair perspectief. Binnen het CVO is “Northern Knowledge” geboren, het logische vervolg op een mooie beweging die ingezet is.” Het CVO heeft mede een transitie bewerkstelligd omtrent de verbinding tussen technologische ontwikkeling en maatschappelijke impact. We hebben de brede expertise van universiteit en hogeschool nodig om werkelijke oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken te realiseren. **Annemieke Galema**

v.l.n.r. Jan Sikkema (UMCG), Annemieke Galema (RUG), Frans Donders (HG),
directie CVO

Consortiumpartners

Cofinanciers

Partners

Nobelprijswinnaar koos juist Groningen

Ben Feringa, RUG

De Nobelprijs voor scheikunde is sinds dit jaar onlosmakelijk verbonden met Groningen. Ben Feringa won hem in oktober. De hoogleraar Organische Chemie aan de Rijksuniversiteit Groningen gaat door met zijn onderzoek, maar geeft net zo graag hoorcollege voor een groep eerstejaars studenten.

Feringa heeft Groningen wereldwijd op de kaart gezet, zou je kunnen zeggen. Zelf is hij daar wat bescheidener in. „Nou ja, we hebben laten zien dat je niet aan Harvard of Oxford hoeft te werken om de Nobelprijs te kunnen winnen. Maar in wezen stond Groningen in de wereld van de scheikunde al lang op de kaart. Bekend om excellent onderzoek. Dat was één van de redenen voor mij om juist hierheen te komen om een onderzoeksgroep op te zetten. Die Nobelprijs is ook voor mijn onderzoeksgroep, mijn faculteit, de hele Rijksuniversiteit.”

Ondanks verschillende aanbiedingen van topinstituten in de wereld, bleef Feringa zijn stad trouw. „Dat heeft te maken met de stabiele situatie, die essentieel is om toponderzoek te kunnen doen. Voor mijn gezin – en daarom dus ook voor mij – was het veel beter om hier te blijven. De omgeving waarin ik werk, werkt ook in mijn voordeel. De collega's, de ongekende valorisatie faciliteiten op de Campus en de mogelijkheden die hier liggen, maken dat wij een sterke concurrentiepositie hebben in de wereld. Ik ben echt trots op het Noorden.”

1

CVO highlights

CVO Highlights

De afgelopen 6 jaar hebben we gezamenlijk met trots geïnvesteerd in

Voortbouwend op de structuren en faciliteiten die voorafgaand aan het valorisatieplan zijn opgebouwd, hebben de consortiumpartners de afgelopen 6 jaren de valorisatie- en ondernemerschapsimpulsen verder uitgebouwd, geïntegreerd, én effectiever en duurzaam gemaakt.

...structurele inbedding van het valorisatieproces met de juiste partners,

Door de inzet van de afgelopen zes jaren kunnen we stellen dat het valorisatieproces beter gestructureerd en gecoördineerd is tussen de betrokken partners en structureel is ingebed in de kennisinstellingen en in de regio. Daarbij is het accent verschoven **van vooral 'technology push' naar meer 'market pull'**, waarin de markt door meer intensieve interacties nauwer bij het primaire kennisproces is betrokken.

... de juiste mindset en een gezonde dosis lef,

In samenwerking met regionale partners is binnen de kennisinstellingen structureel aandacht besteed aan bewustwording, professionalisering en ondersteuning van **kennisintensief ondernemerschap**, wat concreet heeft geleid tot een meer ondernemende houding, meer en betere ondernemers en een sterke groei van jonge bedrijven.

... de hele keten van ondersteuningsfaciliteiten

Voor onze kennisintensieve starters is in de afgelopen zes jaar geïnvesteerd in de hele keten van **ondersteuningsfaciliteiten**. Van bewustwording en advisering tot en met incubators en toegang tot kapitaal. Dit als vanzelfsprekend met toename van werkgelegenheid tot gevolg.

...meer interactie door onderling vertrouwen,

Er bestaat **meer interactie tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven**, resulterend in meer innovaties, toegevoegde waarde en hoogwaardige werkgelegenheid bij de bedrijven, alsmede in meer trainees, deeltijdhoogleraren/lectoren uit het bedrijfsleven, licenties, bedrijfsdeelname aan opleidingsactiviteiten, etc. bij de kennisinstellingen.

... maatschappelijke impact als zichtbaar resultaat

De binnen kennisinstellingen en bedrijven ontwikkelde kennis leidt – behalve tot meer economisch – ook tot meer **maatschappelijk rendement**, met name op het gebied van energietransitie en gezondheidsverbetering en kostenbesparing in de zorg.

Mr Chadd; On demand hulp met huiswerk

Jan Kuipers, Mr Chadd

Mr. Chadd wil het voor scholieren makkelijk en betaalbaar maken om bijles en huiswerkhulp te krijgen. Met een abonnement of prepaid tegoed, krijgen scholieren precies de hulp die ze nodig hebben, op het moment dat het ze zelf het beste uitkomt, of dat nou in de avond of in het weekend is. Met de app kunnen ook foto's van huiswerk of spraakberichten verstuurd worden, en binnen 10 seconden is er contact met een gecertificeerde coach met universitair opleidingsniveau.

Het was een goed jaar voor de startup Mr. Chadd. De huiswerkhulp app won in mei 2016 de Anner Award voor student ondernemers, en ook de prestigieuze Accenture Innovation Award. Het bedrijf, in 2015 opgericht door Hanze-studenten Jan Kuipers en Kim van der Esch, telt nu meer dan 40.000 gebruikers in zowel België als Nederland, die op maat gemaakte hulp van ongeveer 100 freelance coaches krijgen.

Kim en Jan kijken inmiddels ook verder dan alleen middelbare scholen. Ze zijn momenteel in gesprek met verschillende MBO's en HBO's. "En daarnaast kijken we ook over de grens", zegt Jan. "Het zou echt fantastisch zijn als we in 2018 in minstens één ander EU land actief kunnen zijn."

Volgsysteem Monitor050 gestart
Om ondernemerschap-aspecten onder studenten te kunnen meten en volgen.

Campus in ideefase
Het levenslicht van de Healthy Ageing Campus en de Zernike Campus; gelabeld als "idee-fase" in de landelijke ranking

2012

Teach the Teacher
In 2013 is gestart met het 'Teach the Teacher' programma met 25 docenten. Het programma zat (met open inschrijving) binnen enkele dagen vol.. Dit succes heeft zich voortgezet gedurende de gehele periode.

2013

Lancering NextGen Ventures
NextGen Ventures investeert in kennisintensieve bedrijven die een verandering in de gezondheidszorg teweeg (willen) brengen,

Start VentureLab Noord-Nederland
om ambities van ondernemers te verwezenlijken middels trainingen en ondersteuning door topexperts.

- Onderwijs**
- Publiek Private Samenwerkingen**
- Screening & Scouting**
- Basisfaciliteiten**

R&D Hotel
Opening van een nieuwe Healthy Ageing "open innovatie" ontmoetingsplek

Lanthio Pharma, start-up uit de RUG
De in 2012 opgerichte start-up werd in 2014 uitgeroepen als het meest succesvolle voorbeeld van nieuwe bedrijfjes die resultaten van wetenschappelijk onderzoek omzetten in commerciële producten en diensten.

Leerstoel Innovatief ondernemerschap & valorisatie
Prof. dr. Aard Groen is aangesteld als professor of Entrepreneurship and Valorisation aan de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen.

Start Proof of Concept fonds
Ontwikkeling van een nieuw fonds ten behoeve van haalbaarheidsstudies. Dit om innovatieve ideeën in een vroeg stadium verder te brengen.

'Bid met hoogste score'

Binnen het CVO wordt samengewerkt op terreinen als Healthy Ageing en Energietransitie. Deze samenwerkingen hebben geleid tot een bid voor het COSME-Enterprise Europe Network. Dit bid is eind 2014 door de EU met een 8,4 gehonoreerd en staat in Brussel bekend als 'het bid met de hoge score'.

Oprichting University of Groningen Centre of Entrepreneurship (UGCE)

Actieve inzet op valorisatie en ondernemerschap ten behoeve van universitaire kennis voor energie, gezondheid en duurzaamheid

10

Opening EnTranCe

Ontwikkeling van een fysieke proeftuin voor energiesystemen; ruimte om te pionieren

Oprichting BERNN; Bio-economie platform

Uitbreiden koplopersrol Noord-Nederland in de Biobased Economy door kennisintensieve samenwerking.

NVAO Bijzonder Kwaliteitsmerk Ondernemen

Verdere versterking van het ondernemerschapsonderwijs wordt bekrachtigd met kwaliteitsmerk.

2014

2015

Samenwerking PUSH UMCG / Siemens

Samenwerking tussen UMCG en Siemens levert 30 nieuwe arbeidsplaatsen op

Oprichting Life Co-operative

Bedrijven in de Life Science sector bundelen krachten door coöperatie op te richten. Samen sterker, efficiënter, innovatiever.

Ontwikkeling Academische agenda Smart Industries

Gezamenlijke ontwikkeling strategische clustervorming, visies en activiteiten in de topsector HTSM.

Start Carduso Capital

Nieuw fonds dat participeert in technologiebedrijven die bij voorkeur gebaseerd zijn op kennis die in het Groningse wetenschapscluster in en rondom RUG en het UMCG ontwikkeld is.

Broedplaats Health Hub Roden

Een unieke lerende incubator in Noord-Nederland, waarin kennisinstellingen, bedrijven en overheid samenwerken om kennis te delen op het gebied van Medische Technologie

Oprichting Innolab Chemie

Unieke samenwerking die labfaciliteiten en ondersteunende diensten biedt aan starters in de chemie.

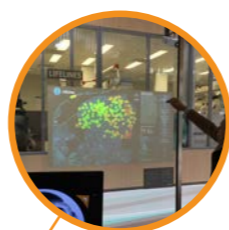
Ontwikkeling 5G Fieldlab

5G pas in 2020 op markt, nu al te testen in Groningen 5G is mobiel internet dat wel 100 keer zo snel is als zijn voorganger, het huidige 4G-netwerk.

Diverse proeftuinen

Expertise op gebied van energie, healthy ageing en big data wordt gebundeld in diverse (toegekende) proeftuin aanvragen

12

Oprichting Bio Co-operative

Goed voorbeeld doet volgen: In navolging van de Life Co-operative. Samen sterker, efficiënter, innovatiever.

Oprichting Pharma Portal

Bundelt en levert kennis en expertise rond geneesmiddelen-ontwikkeling.

Oprichting Pharma Connect Capital

Investeert in zeer vroege fase op het gebied van geneesmiddelen-ontwikkeling.

13 CVO 2011-2017

U-Multirank toppositie

Hanzehogeschool Groningen behoort wereldwijd tot de meest ondernemende hogescholen.

Vestiging R&D Avebe

Innovatiecentrum met onder meer een laboratorium en een proeffabriek

Blue Sparrows

Ontwikkeling van start-ups op het gebied van de medische technologie

2016

2017

Onderwijs

Publiek Private Samenwerkingen

Screening & Scouting

Basisfaciliteiten

Start Healthy Ageing Incubatieprogramma

Na een succesvol Energie programma nu ook een specifieke Healthy Ageing variant; voor starters van binnen en buiten de kennisinstellingen.

Opening Energy Academy Europe

Het topinstituut waar energieonderwijs, -onderzoek en -innovatie samenkomen door samenwerking in de 'Q-druple helix'

Demcon vestigt zich op de Campus

De high-end technologie-leverancier DEMCON, ziet meerwaarde in de kennis op de Campus.

Startup City

Nieuwe incubator op de Campus voor startups en ondernemers

Realisatie Marian van Os Centrum

Hét kenniscentrum op het terrein van innovatie en ondernemerschap

(Inter)nationale interesse in Biomarker Bay partners

Na overname van Brains Online door internationale, beursgenoteerde speler Charles Rivers, slaan Syncom en Mercachem én ABL en Ardena de handen in een. De LifeSciences sector is booming in Noord Nederland.

Opening BuildingG

Incubator voor aarbevingsbestendig bouwen

Valorisatiekennis bundelt zich in Northern Knowledge

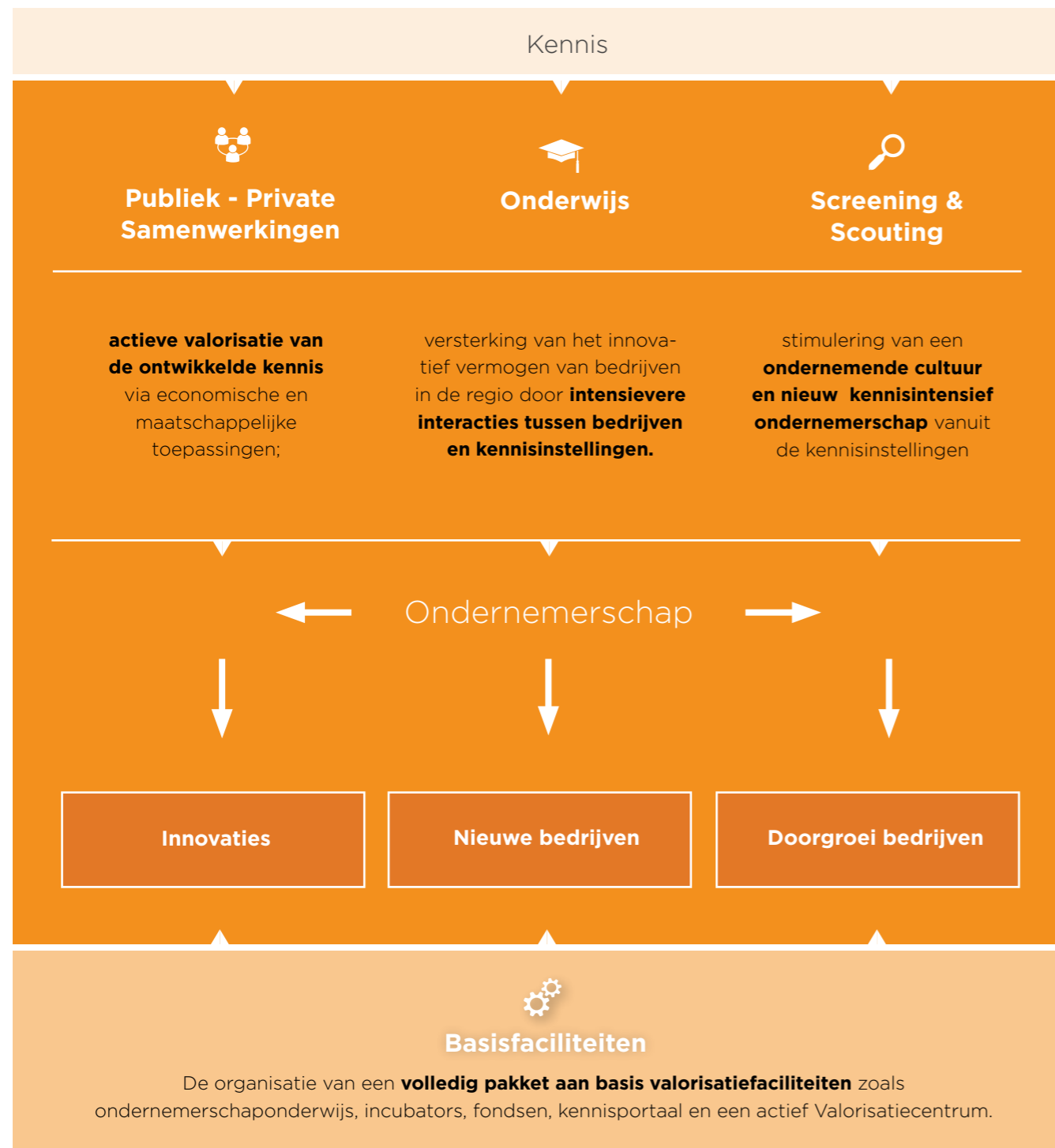
In Juli 2017 formeel gelanceerd en begin 2018 met een eigen loket op de Campus.

Strategie & samenhang

2

2.1 Samenhang

Dé grote uitdaging voor de toekomst is om de economische en maatschappelijke valorisatie van kennis in de regio te intensiveren en stroomlijnen door ondernemerschap en door het bedrijfsleven direct te betrekken in de onderwijs- en valorisatieprocessen. De drijvende krachten hierachter zijn hieronder schematisch weergegeven, inclusief de verantwoordelijkheid van het CVO in dit traject.

De eerste drijvende kracht voor versterking van valorisatie en ondernemerschap loopt via het **Onderwijs**. De aandacht in het onderwijs voor ondernemerschap is versterkt door structurele bewustwording en competentieontwikkeling binnen verschillende fasen van de opleiding binnen HG, RUG en UMCG, zo nodig gevolgd door advisering, coaching en ondersteuning bij financiering, bedrijfshuisvesting en netwerkvorming van startende ondernemers. Hierbij zijn ondernemers uit de regio actief betrokken.

Publiek-private samenwerkingen zijn de tweede belangrijke drijvende kracht voor innovatie en nieuwe bedrijvigheid waar het CVO haar verantwoordelijkheid in heeft genomen. Hierbij is gefocust op een meer systematische aanpak van innovatievragen van bedrijven en meer vraagsturing in de kennisontwikkeling. Dit vereist een continue en intensieve samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen. Belangrijke activiteiten hierin zijn het uitspreken en zo mogelijk bundelen van innovatievragen vanuit de markt, vorming van toegespitste netwerken tussen bedrijven en kennisaanbod, gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten en alliantievorming voor meer lange termijn samenwerking.

De derde drijvende kracht - **Screening & Scouting** - is het actief stimuleren dat ontwikkelde kennis economisch en maatschappelijk wordt toegepast. Hierbij gaat het om identificatie en toetsing van te valoriseren kennis (screening), uitwerking van concept/prototype, scouting van ondernemers, eventuele bescherming van de kennis, uitwerking van business case, haalbaarheidsonderzoek, marktintroductie en uitrol/opschaling/export van ontwikkelde producten en diensten. Voor een kwalitatieve selectie van toepassingsmogelijkheden en inschatting van de marktwaarde van de vindingen is een directe inbreng van ondernemers en externe experts van vitaal belang. In dit kader bleek ook de financiering van de verschillende fasen in het innovatieproces essentieel.

In de afgelopen zes jaar is hard gewerkt aan uitbouw van de **basisfaciliteiten** zoals incubatoren voor startende ondernemingen, fondsen voor de financiering van innovaties en de CampusGroningen. Stuk voor stuk randvoorwaarden voor het stimuleren van ondernemerschap, het versterken van Publiek-private interacties tussen kennisinstellingen en bedrijven en valorisatie van ontwikkelde kennis.

De genoemde krachten staan niet los van elkaar. Het CVO heeft een voortdurende wisselwerking tussen de genoemde basisprocessen gestimuleerd en gefaciliteerd.

Persoonlijk advies voor gezond leven

Cisca Wijmenga, PhD. Professor of Human Genetics, Spinoza winner

Waarom wordt de één wel ziek, en de ander niet? Ontstaat een ziekte door genetische aanleg, is ze een gevolg van omgevingsinvloeden, of een mix van beide? Het UMCG zoekt naar antwoorden op deze vragen en maakt daarvoor gebruik van een enorme, almaar groeiende hoeveelheid data afkomstig uit het grootschalige bevolkingsonderzoek in Noord-Nederland: Lifelines.

Een onuitputtelijke bron van informatie. Meer dan 165.000 deelnemers zijn in de afgelopen jaren uitgebreid getest, gemeten en bevraagd. Met behulp van die almaar groeiende hoeveelheid informatie proberen onderzoekers de diepste raadsels van het menselijk wezen te ontrafelen. Zoals het antwoord op de vraag: waarom wordt de één wel, en de ander niet ziek?

Normaal gesproken komen mensen pas voor onderzoek naar het ziekenhuis als ze al ziek zijn. Maar het overgrote deel van de deelnemers aan Lifelines is gezond. Door ze geregeld te screenen kan Lifelines het proces voorafgaand aan een ziekte volgen.

Eind 2016 is Lifelines uitgebreid met "Lifelines NEXT": een groot en uniek onderzoek onder 1.500 zwangere vrouwen en hun kind, tijdens en na de zwangerschap.

Enie.nl werkt aan revolutie van energiemarkt

Patrick, Milan en Richard van der Meulen, Enie.nl

Als er één groot probleem is op wereldschaal, dan is het de klimaatsverandering, de opwarming van de Aarde. Daar zijn ze het bij Enie.nl wel over eens. En dus kan het Groningse bedrijf niet anders dan één missie nastreven: de verduurzaming van het energiegebruik. Dat doet het al vijf jaar. Maar nu lanceert het een concept dat pas écht een verschil gaat maken. Kan niet anders. Duurzame, goedkopere energie voor bijna iedereen.

Wat gaan ze doen? Iedereen die wil, laat Enie.nl zonnepanelen plaatsen. Gratis. De opgewekte zonne-energie is van Enie.nl, de klant koopt die energie terug. „De prijs ligt gegarandeerd onder het tarief van welke traditionele energie-aanbieder ook.” Extra plus: na vijftien jaar (de panelen die het Groningse bedrijf gebruikt hebben een levensduur van 25 à 30 jaar) zijn de panelen voor de klant. Die kan dus nog vele jaren gebruik maken van gratis energie.

En zo komt het oorspronkelijke doel van de Groningers steeds dichterbij: duurzame energie voor iedereen beschikbaar maken. Zo begon het ooit allemaal, als startup binnen de Hanzehogeschool. En dat doel, die missie blijft heilig. „Wij willen een beweging creëren.” Dat Enie.nl in een bedrijfspand op de Campus in Groningen gevestigd is, is geen toeval. „We zitten in het centrum van onderzoek naar de energietransitie, met EnTranCe en de Energy Academy als burens. Hier zitten veel meer bedrijven met soortgelijke vraagstukken en missies, tussen hogeschool en universiteit. Bovendien weet Groningen als geen andere regio wat de nadelen van fossiele brandstoffen zijn.”

Hanzehogeschool bij wereldtop ondernemende hogescholen

Foto: Pepijn van den Broeke

Frans Donders, Cube050

‘Dit is een fantastisch resultaat!’ Zo reageert de Hanzehogeschool op het feit dat het op de vijfde plaats terecht is gekomen van een wereldranglijst van meest ondernemingsgezinde hogescholen. Hanzehogeschool Groningen behoort niet alleen in Nederland of in Europa, maar zelfs wereldwijd tot de meest ondernemende hogescholen.

De Hanzehogeschool Groningen blinkt uit in ondernemerschap. Zo blijkt althans uit data van de U-Multirank 2017 van de Europese Unie, waar 1.465 internationale instellingen aan deelnemen.

In de categorie ‘Kennisoverdracht’ is de kennisinstelling wereldwijd nummer 5 geworden wat betreft het aantal ‘Graduate companies’, startups van studenten en alumni. In Nederland staat de hogeschool op de eerste plaats voor dit onderwerp.

U-Multirank (umultirank.org) onderzocht in 2017 bijna 1.500 universiteiten en hogescholen in 99 landen. De organisatie voert sinds 2011 haar onderzoek uit met steun van de Europese Commissie en brengt jaarlijks haar ranglijsten uit. De Hanzehogeschool Groningen is trots op deze resultaten. In Vernieuwen in Verbinding, het strategische plan 2016-2020, staat al de ambitie om in 2020 jaarlijks 500 nieuwe ondernemingen te starten, die 5.000 nieuwe banen opleveren.

2.2 Onderwijs

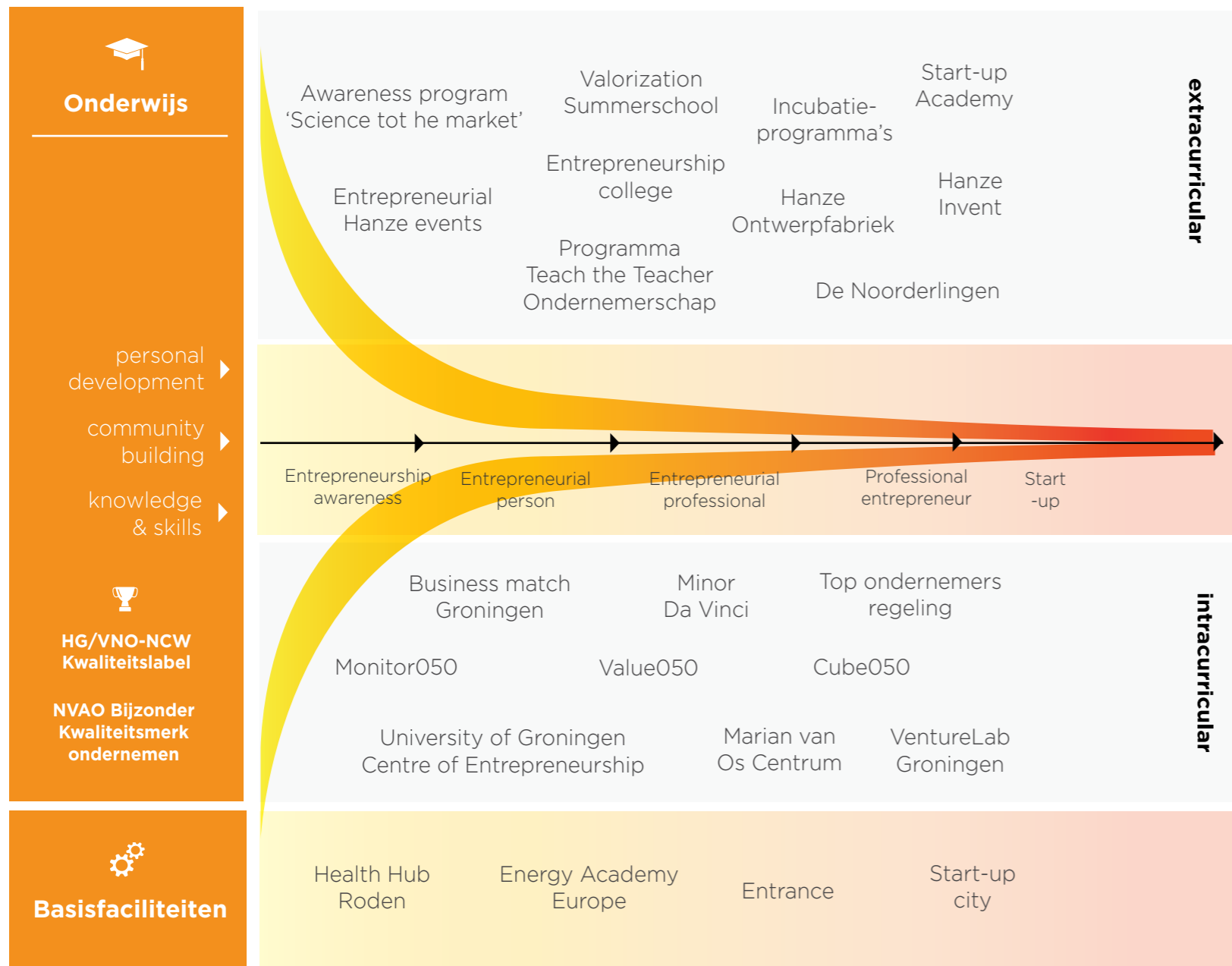
Bewustwording en competentieontwikkeling van ondernemerschap - zowel via een eigen bedrijf als een meer ondernemende houding binnen andere bedrijven en instellingen - als een meer integraal onderdeel van de opleiding; dat is een van de pijlers van de afgelopen zes jaar geweest. Dit is van grote betekenis geweest voor de studenten en is meer en meer in de genen gekomen van docenten en medewerkers.

Het onderwijsprogramma van de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit gericht op ondernemerschap heeft zich gedurende de looptijd van het CVO-programma sterk uitgebreid. Zowel in de breedte zijn meer academies, instituten en faculteiten aangesloten op het programma als in de ‘diepte’ worden meer niveau’s van ontwikkeling van ondernemerschap door het programma bediend. Dit is ook duidelijk zichtbaar aan het aantal studenten en jonge ondernemers die door de verschillende onderdelen van het onderwijsprogramma worden bereikt.

Het CVO heeft kennisintensief ondernemerschap gestimuleerd door ondersteuning te bieden via ondernemersschaponderwijs, -onderzoek en -dienstverlening in verschillende stadia van de ontwikkeling van ondernemerschap en door realisatie van incubators op Campus Groningen. De aandacht in het onderwijs voor ondernemerschap is versterkt door structurele bewustwording en competentieontwikkeling binnen verschillende fasen van de opleiding binnen HG, RUG en UMCG, zo nodig gevolgd door advisering, coaching en ondersteuning bij financiering, bedrijfshuisvesting en netwerkvorming van startende ondernemers. Trots zijn we vooral op het feit dat ondernemers uit de regio zo actief betrokken zijn bij deze beweging.

Dit traject heeft niet alleen geleid tot meer en betere ondernemers, maar ook tot een meer ondernemende houding en intrapreneurship van stagiaires en (nieuwe) medewerkers in bestaande bedrijven. Omgekeerd brengen ondernemers via gastcolleges, deeltijdaanstellingen, stagebegeleiding, gezamenlijke onderzoeksprojecten, etc. praktijkkennis en ondernemerscompetenties in binnen het onderwijs.

De werkwijze om te komen tot meer en betere - meer innovatief en met een groter groeipotentieel - startende kennisintensieve ondernemers via het onderwijs is het 'Groninger model voor Onderwijs en Ondersteuning van Kennisintensief Ondernemerschap' verder ontwikkeld en geïmplementeerd. Diverse extracurriculaire en intracurriculaire programma's zijn de afgelopen zes jaar uitgerold, verbeterd en versterkt. Hierbij hebben het Center of Entrepreneurship Value 050 (HG) en het University of Groningen Center of Entrepreneurship (RUG) intensief samengewerkt om tot het beste resultaat te komen. De ontvangen kwaliteitslabels mogen hierbij niet onbenoemd blijven. In onderstaand figuur een greep uit de ontwikkelde programma's binnen het Groninger model, aangevuld met de ontwikkelde basisfaciliteiten t.b.v. het versterken van het ondernemerschapsonderwijs.

Het Groninger model voor Onderwijs en Ondersteuning van Kennisintensief Ondernemerschap inclusief een greep uit de ontwikkelde programma's en faciliteiten.

VentureLab Noord-Nederland

Ondernemers die net zijn gestart of die kansen zien voor een snelle groei van hun bedrijf kunnen sinds 2014 terecht bij het VentureLab Noord-Nederland Dit programma van de RUG is erop gericht de ambities van deze ondernemers te verwezenlijken middels trainingen en ondersteuning door topexperts en biedt daarnaast toegang tot financiële bronnen, onderzoek, potentiële klanten en samenwerkingspartners.

Start-up City

Een nieuw, uniek gebouw, opgebouwd uit containers. Met de vestiging van Cube050 én ook het Marian van Os Centrum voor Ondernemerschap is het begin van Startup City op Campus Groningen een feit. In de CVO-periode is deze nieuwe broedplaats voor startups en grown-ups ontstaan. Startup City zal zich de komende tijd verder uitbreiden.

NVAO Bijzonder Kwaliteitskenmerk Ondernemen (HG)

Nederlandse hogeronderwijsinstellingen en -opleidingen kunnen hun inzet op het gebied van ondernemen laten erkennen door het bijzonder kenmerk ondernemen. De Hanzehogeschool heeft haar onderwijsactiviteiten op het gebied van ondernemerschap sterk uitgebreid en verdiept (NVAO-erkenning).

HealthHub Roden

De Health Hub in Roden is een nieuwe samenwerkingsvorm waarin kennisinstellingen, onderwijsinstellingen en bedrijven werken aan medisch-technologische innovaties. Zowel in bedrijfsmatige ontwikkeltrajecten als in onderwijsprojecten waarin MBO-, HBO- en WO-studenten samenwerken onder toezicht van ondernemers en onderzoekers.

Met trots uitgelicht; versterking van het onderwijsklimaat gerealiseerd gedurende de CVO periode.

Groningen koolhydratenhoofdstad

Lubbert Dijkhuizen, Carbohydrate Competence Center

Groningen wordt wel de koolhydratenhoofdstad van Nederland genoemd. Dat heeft te maken met de aanwezigheid in de directe omgeving van grote hoeveelheden aardappelen en suikerbieten, en de forse melkveestapel. Maar ook door de grote industrie daaromheen. En door de vele doorbraken de afgelopen jaren door het Carbohydrate Competence Center (CCC), opgericht door professor Dijkhuizen en de zijnen.

Die unieke combinatie vormt de basis van het CCC. Bedrijven en agrariërs zoeken manieren om hun producten op te waarderen. De onderzoekers zoeken steun om hun werk te doen. Het werkt. Deze manier van publiek-private samenwerking krijgt steeds meer navolging in het land. Het is misschien wel hét antwoord op de dalende subsidies voor fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

Het Carbohydrate Competence Center is een in Groningen gevestigde samenwerking tussen 19 bedrijven en 6 kennisinstellingen in heel Nederland. In meer dan twintig verschillende projecten wordt vraaggestuurd onderzoek verricht naar koolhydraten die een belangrijke rol spelen in gezondheid en voeding. Precies wat de samenleving wil en de bedrijven dus ook.

2.3

Publiek-Private Samenwerkingen

Als front office in de samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen heeft het CVO - in samenwerking met de andere partners - een actieve rol gespeeld in het uitwerken, zo mogelijk bundelen en doorsluizen van innovatievragen van bedrijven naar relevante kennisdragers binnen de instellingen.

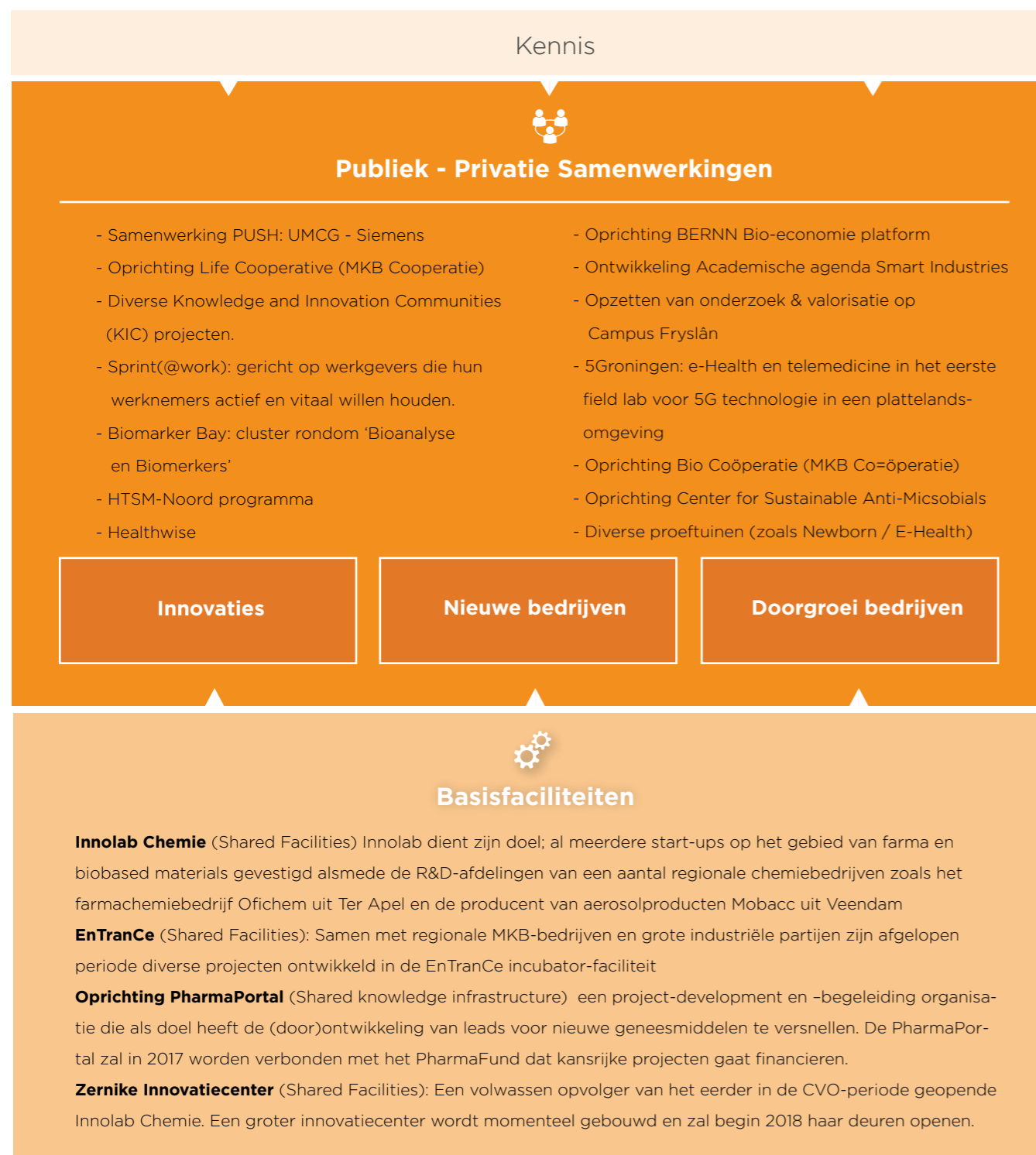
Voor het beantwoorden van innovatievragen en maatschappelijke vraagstukken zijn mogelijke geïnteresseerde bedrijven en medewerkers van kennisinstellingen bij elkaar gebracht. Diverse kleine, krachtige allianties zijn ontstaan; bestaande uit die bedrijven die uiteindelijk daadwerkelijk belang hebben bij de nieuwe producten en diensten en experts uit de kennisinstellingen. Die samenwerkingsverbanden kunnen bestaan uit meerdere MKB-bedrijven, maar ook uit een groter bedrijf met toegang tot de mondiale markt, gecombineerd met kleinere bedrijven die deelontwikkelingen voor hun rekening kunnen nemen.

Op het terrein van industriële samenwerking, organiseert het CVO R&D-samenwerking met (internationale) bedrijven. Dit zijn zowel bilaterale samenwerkingsprojecten als samenwerkingsprojecten in consortiumverband. Denk aan diverse SNN/EFRO-doelsubsidie 'Proeftuinen', samenwerkingen met het regionale bedrijfsleven in het 3D-LAB van UMCG, publiek-private samenwerking op het terrein van bioanalyse en diagnostiek in BiomarkerBay en de oprichting van Center for Sustainable Anti-Microbials (CeSAM).

Daarnaast zijn ook reeds bestaande samenwerkingen met bedrijven als DSM, Danone, Siemens, FrieslandCampina en Avebe deze periode geïntensiveerd en uitgebouwd met nieuwe projecten.

"Biobased economy" is een van de thema's waar de samenwerking tussen publiek en privaat intensief is versterkt. De laatste twee jaar is dit ook voor de buitenwereld zichtbaar geworden.

Zo is in 2015 vanuit de kennisinstellingen het cluster BERNN opgericht waar zowel regionale als nationale spelers zich verenigen. Daar bovenop is in 2016 de Biobased Coöperatie opgericht voor het versterken van de samenwerking tussen regionale (MKB-)bedrijven actief op dit terrein. Deze twee kennisintensieve clusters weten elkaar goed te vinden, daar waar het aankomt op samen innoveren. Niet alleen het bio-economie cluster is versterkt; met trots presenteren we een greep uit de diverse Publiek-Private Samenwerkingen die afgelopen periode zijn ontstaan.

LIFE Co-operative

De Life Coöperatie verenigt 20 MKB-bedrijven in de LifeSciences sector met in totaal meer dan 1000 FTE. Samen ontwikkelt de coöperatie onderzoeks-, ontwikkelings- en aanbodketens die resulteren in efficiënte innovaties, bijvoorbeeld in het gebied biomarker validatie, biomateriaal ontwikkelingen en 3D-imaging en printing.

Biomarker Bay

Met trots opgericht: Biomarker Bay, PPS-cluster op het terrein van 'Bio-analyse en Biomerkers' waarin UMCG en RUG intensief samenwerken met vier regionale MKB-bedrijven.

Binnen dit cluster worden zowel exploratief onderzoek, toegepast onderzoek als validatie van biomerkers uitgevoerd.

Innovatiecentrum Avebe

De vestiging (2018) van de R&D- en marketingafdelingen van Avebe op de locatie Zernike van Campus Groningen geeft nieuwe impuls aan de samenwerkingen tussen de grootste producent van aardappelzetmeel ter wereld en de drie kennisinstellingen.

CeSAM

In 2016 is het Center for Sustainable Anti-Microbials opgericht. Een instituut waarin diverse onderzoeksgroepen binnen de RUG en het UMCG werken aan verschillende aspecten van de ontwikkeling en toepassing van antibiotica intensief samenwerken. Het betreffen onderzoeksgroepen die op hun terreinen tot de absolute wereldtop behoren, denk aan de groep van Nobel-laureaat Ben Feringa.

Een overzicht van een greep uit de Publiek Privatie Samenwerkingen ontstaan in de CVO-periode en de daarbij ontwikkelde ondersteunende basisfaciliteiten.

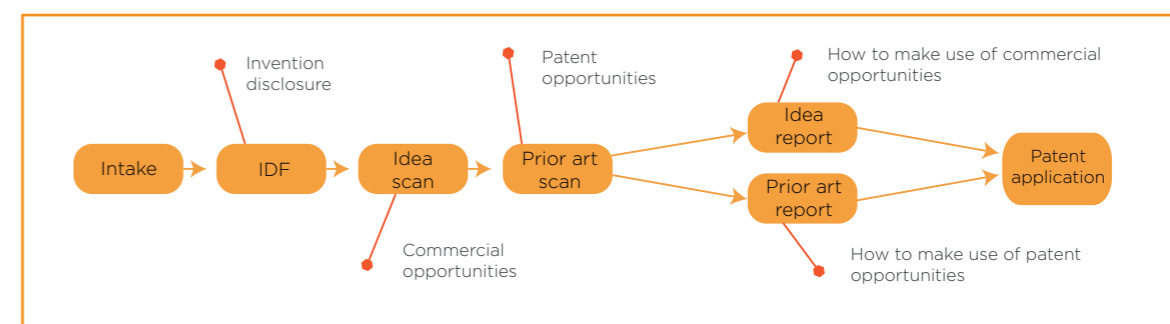
Met trots uitgelicht; versterking van het PPS-klimaat en haar resultaten, gerealiseerd gedurende de CVO periode.

2.4 Screening & Scouting

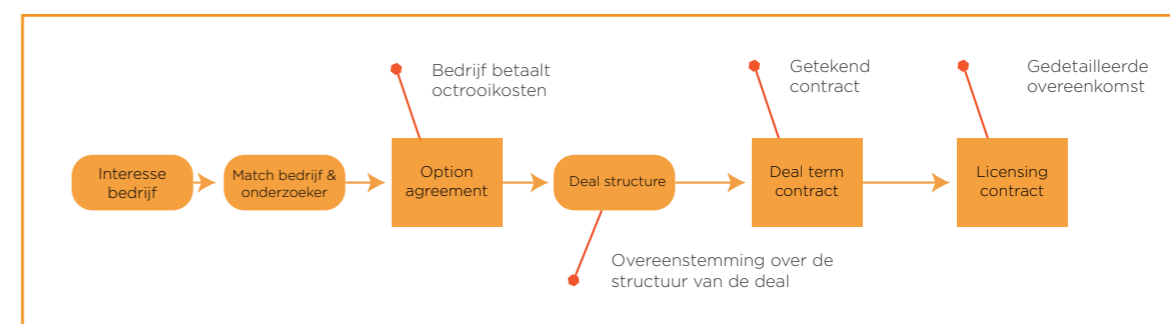
Screening & Scouting is de kern van het valorisatieproces. Het omvat zowel de activiteiten die gericht zijn op het identificeren van kennis in de instellingen die geschikt is voor een succesvolle valorisatie als het identificeren van de vragen vanuit het bedrijfsleven. Geïdentificeerde kennis wordt in directe wisselwerking met de vraagkant geanalyseerd en voor zover mogelijk wordt in overleg met de desbetreffende wetenschapper richting gegeven aan het ontwikkelingsproces. Kennis wordt overgedragen aan - of samen ontwikkeld met - bestaande bedrijven en kennisintensieve start-ups.

Binnen het CVO hebben de RUG en het UMCG hun Technology Transfer activiteiten gebundeld in een gezamenlijk Valorisatiecentrum. Centraal hierin stond (en staat) de verwerving van onderzoeksfinanciering, administratieve en ondersteunende back office activiteiten (zoals het aanvragen en beheer van octrooien), alsmede stimulering van nieuwe bedrijvigheid en industriële contacten.

In het ontwikkelde screening- en scoutingtraject is gewerkt met een vaste workflow vanaf de intake van nieuwe kennis tot en met de overdracht aan een marktpartij. In onderstaande figuren de workflow voor het gehele screening- en scoutingproces samengevat.

Figuur. Patenttraject

Figuur. Licentietraject (octrooien, en know how, auteursrecht etc.)

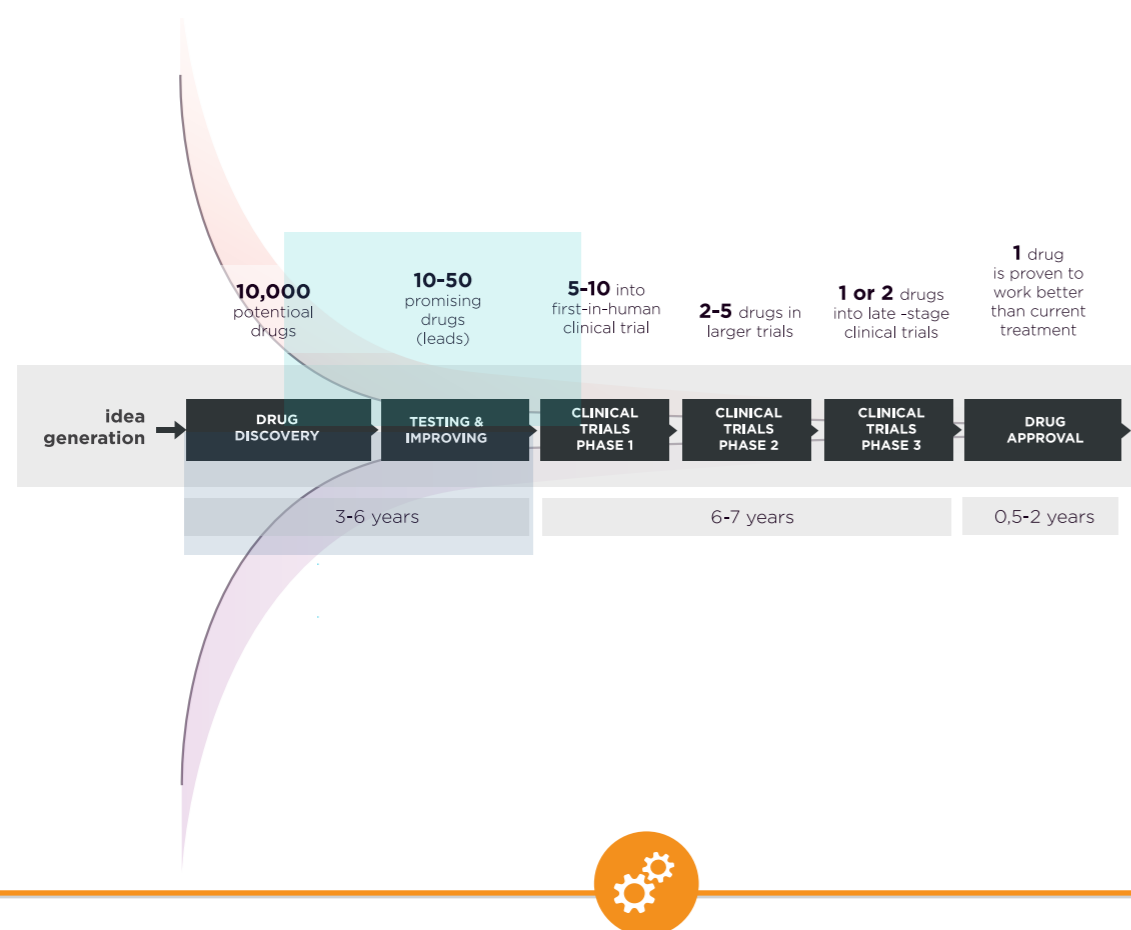
Wereld eerste: 100% biologische PET

BioBTX, een spin-off van de Rijksuniversiteit Groningen en de Groningse bedrijven KNN Group en Syncom, is er samen met polyesterfabrikant Cumapol in geslaagd om polyethyleentereftalaat (PET) van 100 procent biologisch materiaal te produceren. Volgens de bedrijven betreft het een wereldprimeur. In Europa circuleert jaarlijks 3 miljoen ton aan PET-flessen. Nu worden de meeste van deze flessen nieuw gemaakt van fossiele grondstoffen, maar met de technologie van BioBTX kan dit in het vervolg vanuit biomassa.

BioBTX haalt de bouwstenen voor PET-flessen bijvoorbeeld uit hout en andere organische afvalstromen. De door BioBTX gemaakte bouwstenen benzeen, toluen en xyleen (BTX), worden echter niet alleen gebruikt voor PET, maar ook voor veel andere kunststof producten. Door deze bouwstenen uit biomassa en afvalstromen te halen kunnen uiteindelijk volledig aardolievrije producten worden gemaakt. Dat zorgt voor minder energieverbruik, minder afval en minder CO₂-uitstoot. Momenteel werkt BioBTX met zijn partners aan een proefinstallatie om aan te tonen dat de technologie niet alleen in het laboratorium werkt, maar ook op grotere schaal. Deze nieuwe installatie moet tot zo'n twintig kilo biomassa per uur verwerken. Als dit lukt ligt er voor de Noord- Nederlandse bedrijven een gigantische potentiële markt.

In de afgelopen CVO-jaren hebben wij het werkveld verbreed van vooral Life Sciences en Energietransitie naar ook Agrobusiness (inclusief BioBased Economy), Food and Nutrition en Advanced Materials. Gebieden waarop binnen RUG, UMCG en Hanzehogeschool zeer veel expertise aanwezig is en bovendien speerpunten van de regionale economie. Zowel innovatieve bedrijven als nieuwe samenwerkingsprojecten op deze thema's zijn het zichtbare resultaat. Naast het actieve screening en scouting traject is deze periode eveneens geïnvesteerd in de juiste infrastructuur om innovatief ondernemerschap toegankelijk te maken.

De ontwikkeling van diverse nieuwe (thematische) fondsen, maar ook het inrichten van unieke infrastructuren als het Pharma Portal, zullen het innovatieve karakter van de regio verder versterken.

Pharma Connect Capital & Pharma Portal

Met de ontwikkeling van het Pharma Connect Capital én het Pharma Portal hebben we in Noord Nederland iets heel bijzonders in handen. We hebben een vliegwiel gecreëerd door het combineren én in durven zetten van de regionale sterke expertise, focus en risicokapitaal in de vroege stadia van geneesmiddelenontwikkeling.

HA Incubatieprogramma

Het Healthy Ageing Incubation programma biedt een gezamenlijk aanbod van activiteiten voor starters van binnen en buiten de kennisinstellingen. Binnen het incubatie programma worden valorisatie, onderwijs en training nauw met elkaar verbonden. Doel van het programma is het vergroten van de investeerbaarheid van startende ondernemingen en het bevorderen van groei.

Zernike Advanced Processing Facility

Vanuit de RUG én de Hanzehogeschool is een plan gemaakt voor een pilot-scale processing faciliteit. In deze faciliteit zal plaats zijn voor onderwijs, onderzoek en ontwikkelactiviteiten. Bedrijven als Avebe, Suikerunie, Ten Kate Vetten, Nobless, Dynaplak, ESKA, Tetrapak, Nivoba en BioMCN zijn partners bij de realisatie van deze proeffabriek die mogelijk wordt gemaakt door financiële ondersteuning van de provincie.

Energy Academy Europe

Om de interdisciplinaire en integrale aanpak van energievraagstukken te bevorderen, de verschillende niveaus van energieonderwijs te combineren en een ecosysteem met faciliteiten het testen van innovaties te bewerkstelligen in een vraag gestuurde omgeving, is de Energy Academy Europe (EAE) in Groningen op de Campus ontwikkeld. Het CVO is in 2013 gestart met activiteiten binnen deze ontwikkeling van de EAE.

Carduso Capital

Carduso Capital participeert in technologie-bedrijven die bij voorkeur gebaseerd zijn op kennis die in het Groningse wetenschapscluster in en rondom de Rijksuniversiteit (RUG) en het Academisch Ziekenhuis Groningen (UMCG) sterk vertegenwoordigd of daaruit afkomstig is.

Resultaten & impact

3

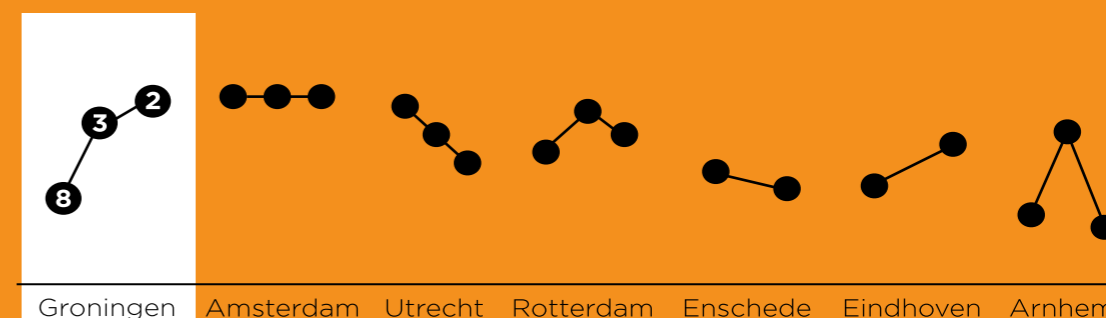
3.1 Resultaten

De afgelopen jaren is het ondernemersklimaat in Groningen sterk verbeterd getuige de hoge positionering in o.a. de Deloitte fast 50 en de FD Gazellen.

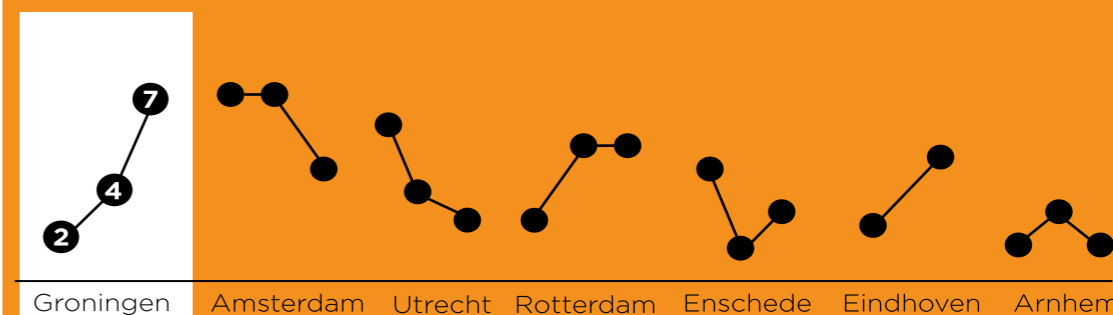
Rank and quantity of **Deloitte Fast 50** and **Rising Star** companies combined by city/year

2012	2013	2014	2015	2016
Amsterdam	Amsterdam	Amsterdam	Amsterdam	Amsterdam
Utrecht	Rotterdam	2 Groningen 7	2 Groningen 9	2 Groningen 7
Brussels	3 Groningen 4	Rotterdam	Eindhoven	Eindhoven
Enschede	Utrecht	Eindhoven	Rotterdam	Den Haag
Rotterdam	Arnhem	Enschede	Enschede	Rotterdam
Almere	Gent	Utrecht	Utrecht	Den Bosch
Eindhoven	Goes	Delft	Houten	Naarden
8 Groningen 2	Haarlem	Hilversum	Naarden	Utrecht

Position of cities in 2012, 2013, 2014

Quantity of companies in 2012, 2013, 2014

DeloitteFast50 2012-2016

Groeireus Diagnostics meet kans op hartproblemen

Hoe een min of meer toevallige uitvinding de basis werd van één van de snelst groeiende Tech-bedrijven van Nederland. Diagnostics in Groningen veroverd de wereld met een apparaatje dat zonder prikken in 12 seconden vertelt of je een verhoogd risico loopt op hart- of vaatproblemen.

Moet je uitkijken voor hartproblemen of diabetes? Leg je onderarm in de houder van de Age Reader en na een paar tellen weet je het. Zonder naalden, zonder CT-scan, zonder straling. Diagnostics kreeg die techniek onder de knie en is hard onderweg om het apparaat wereldwijd gemeengoed te maken.

„Door ons apparaat zijn artsen beter in staat een specifiek op de patiënt gerichte therapie te maken”, vertelt directeur Bart van den Berg. „De behandeling wordt gepersonaliseerd. De Age Reader geeft aan hoe groot het risico is. Op basis daarvan kan een arts bijvoorbeeld besluiten bepaalde medicijnen onmiddellijk, of juist nog niet, voor te schrijven.”

De medicus kan kortom betere zorg geven. En dat kan de patiënt bijwerkingen en belasting schelen. En het scheelt de patiënt - en daarmee de maatschappij - geld. Niet raar dus, dat de mondiale belangstelling voor dit Groningse product groot is. En niet alleen vanuit medische hoek.

Alle wereldsterren trainen op Groningse apparaten

Johannes Wolters, Lode Holding

Usain Bolt, Daphne Schippers, Michael Phelps, Lionel Messi. Allemaal sporters die gebruik maken van apparatuur uit Groningen. Lode Holding is het bedrijf in de wereld dat inspanning meet, met als doel prestaties te verhogen.

„Ik durf er mijn hand voor in het vuur te steken dat er geen enkele gouden medaillewinnaar op de laatste Olympische Spelen niet van onze apparatuur gebruik heeft gemaakt”, zegt Johannes Wolters. Wolters is CEO van het medische technologiebedrijf Lode Holding in Groningen. Ergometers zijn de belangrijkste fysieke producten die de onderneming maakt.

Lode Holding heeft sterke banden met de universiteit en hogeschool. Dat komt tot uitdrukking in bijvoorbeeld het Sportinnovatorcentrum, een samenwerking met het Centrum van Bewegingswetenschappen van de RuG/UMCG en het Hanze Instituut voor Sportstudies van de Hanzehogeschool en diverse andere partijen. Maar ook de samenwerking met het Quantified Self Institute, onderdeel van de Hanzehogeschool. Daar worden onderzoek, opleiding en ondernemerschap gekoppeld aan de zogeheten Quantified Self-beweging, de trend dat we steeds meer data verzamelen over ons lichaam en die inzetten om er beter van te worden.

FD Gazellen 2016: Groningen grote winnaar in het noorden

De stad Groningen is de groeimotor van de noordelijke provincies. In alle drie de categorieën gingen de Gouden Gazellen naar bedrijven gevestigd in de ‘metropool van het noorden’.

Dat bleek tijdens de tweede uitreiking van de FD Gazellen 2016 in wateronderzoekscentrum Wetsus in Leeuwarden. In totaal werden veertig ondernemingen beloond voor hun groeiprestaties, waarvan negentien uit Groningen, vijftien uit Friesland en zes uit Drenthe.

Categorie klein

#	Bedrijf	Plaats
1.	VoIPGrid ¹	Groningen
2.	FiscFree ²	Heerenveen
3.	Or-Quest ³	Drachten

Categorie middelgroot

#	Bedrijf	Plaats
1.	Brandfield ¹	Groningen
2.	DMT Milieutechnologie ²	Joure
3.	Probo Sign ³	Dokkum

Categorie groot

#	Bedrijf	Plaats
1.	Moving Spirits International ¹	Groningen
2.	Payroll Company Holding ²	Stadskanaal
3.	Bouwgroep Dijkstra Draisma ³	Bolsward

Bron: fd.nl/ondernemen/1176098/%20fd-gazellen-2016-groningen-grote-winnaar-in-het-noorden

Nieuwe recyclingmachine eet echt alles

Richard Kusters, CH Energy

Stel dat we alles kunnen recyclen, dat er helemaal geen afval meer is. Mooie droom? Nee. Werkelijkheid. Ondernemer Richard Kusters heeft met zijn Maleisische compagnon Ali Mohamad Mamat in Groningen een machine staan waar afval ingaat en niets dan bruikbare stoffen uitkomen.

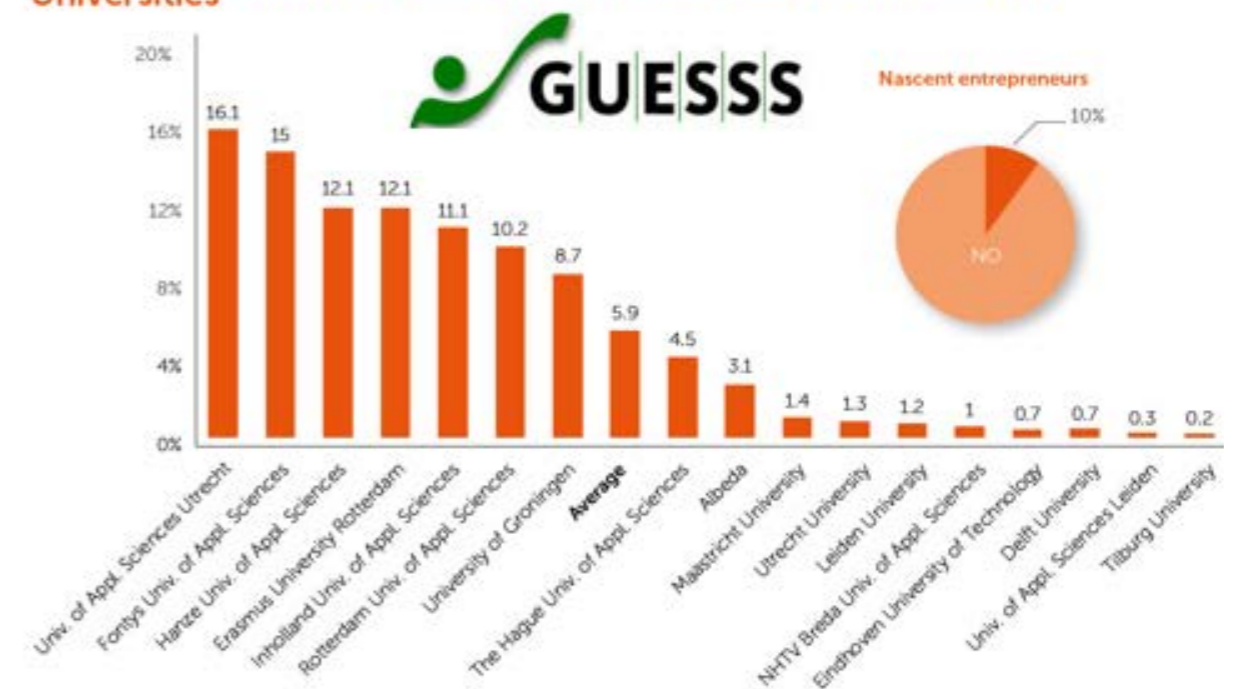
Wie het niet gezien heeft, gelooft het niet. Gooi er een vrachtwagenband van 60 kilo in en je krijgt 20 liter olie, 20 kilo staal, 20 kilo koolstof en een paar liter gas terug. Allemaal grondstoffen voor nieuwe producten. Niets blijft er verder over.

Op het terrein van EnTranCe (Energy Transition Centre) op de Zernike Campus in Groningen staat de installatie te snorren. Je ruikt niets, je ziet geen rookwolken, maar er gebeurt veel. De grote tank loopt vol met bruikbare olie. Klaar terwijl u wacht. EnTranCe is de proeftuin voor startups en andere ondernemers die zich bezighouden met nieuwe vormen van energie en energiegebruik.

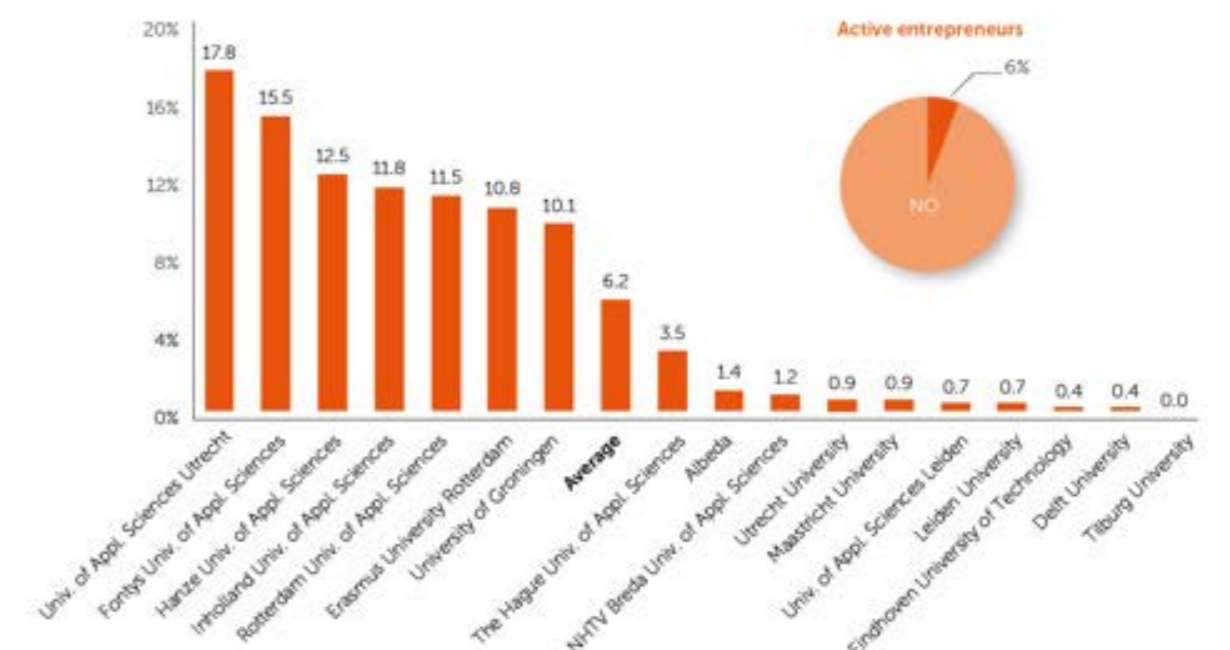
Het mes snijdt aan veel kanten. De installatie van Kusters en Mamat helpt de wereldwijde afvalberg te verkleinen, het is een antwoord op de uitputting van fossiele brandstoffen én het is producent van grondstoffen. „De olie die wij winnen kan zo in de scheepvaart ingezet worden. We kunnen het op relatief eenvoudige wijze opwaarderen zodat het als brandstof voor personenauto's geschikt is.’

Ook zien we de impact van de duidelijke focus op ondernemerschap terug als we kijken naar onze studenten. In de ranking van de wereldwijde monitor op student-ondernemerschap, GUESSS, is een sterke groei in interesse in ondernemerschap onder studenten van de Hanzehogeschool en de RUG terug te lezen.

Percentage of Nascent Entrepreneurs and Distribution among Universities

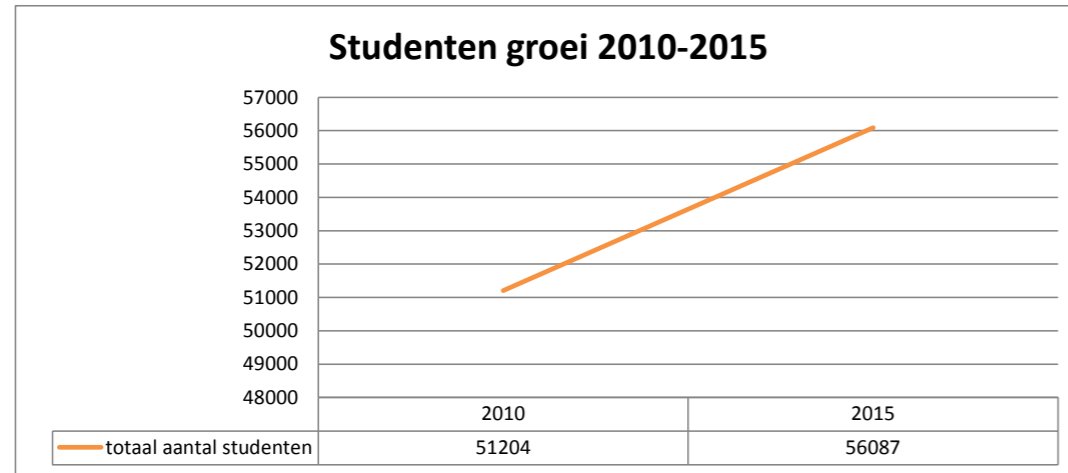

Percentage of Active Entrepreneurs and Distribution among Universities

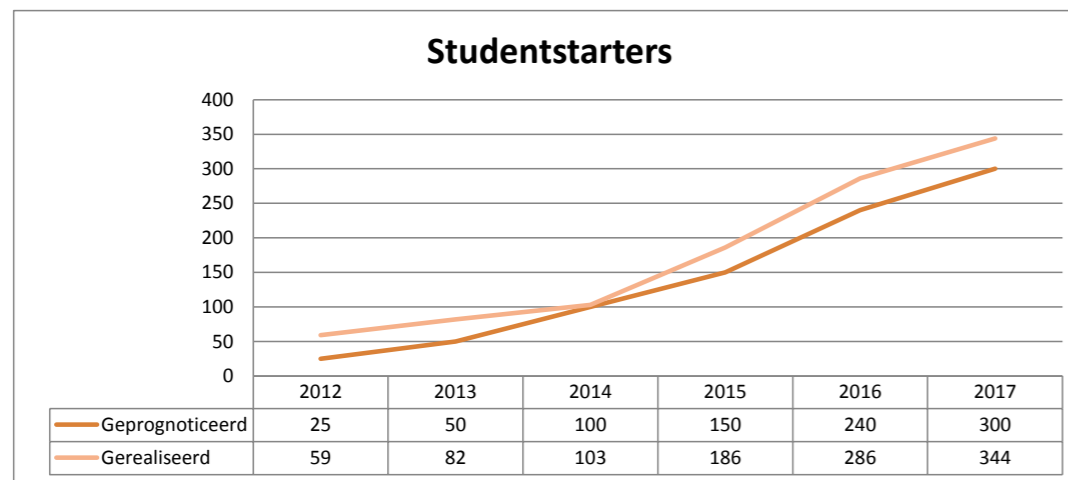

Impact in cijfers

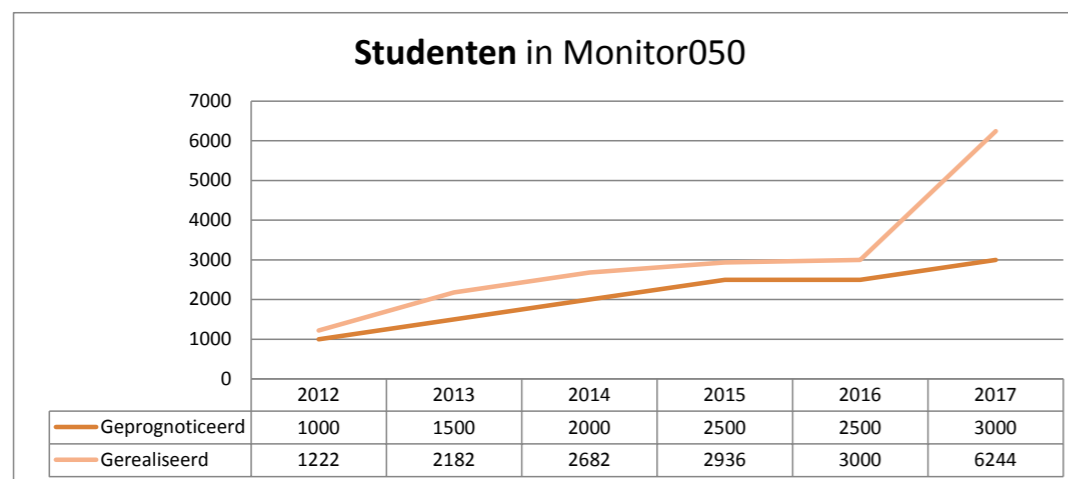
Met focus op studenten;

Gecombineerde cijfers (HG+ RUG)

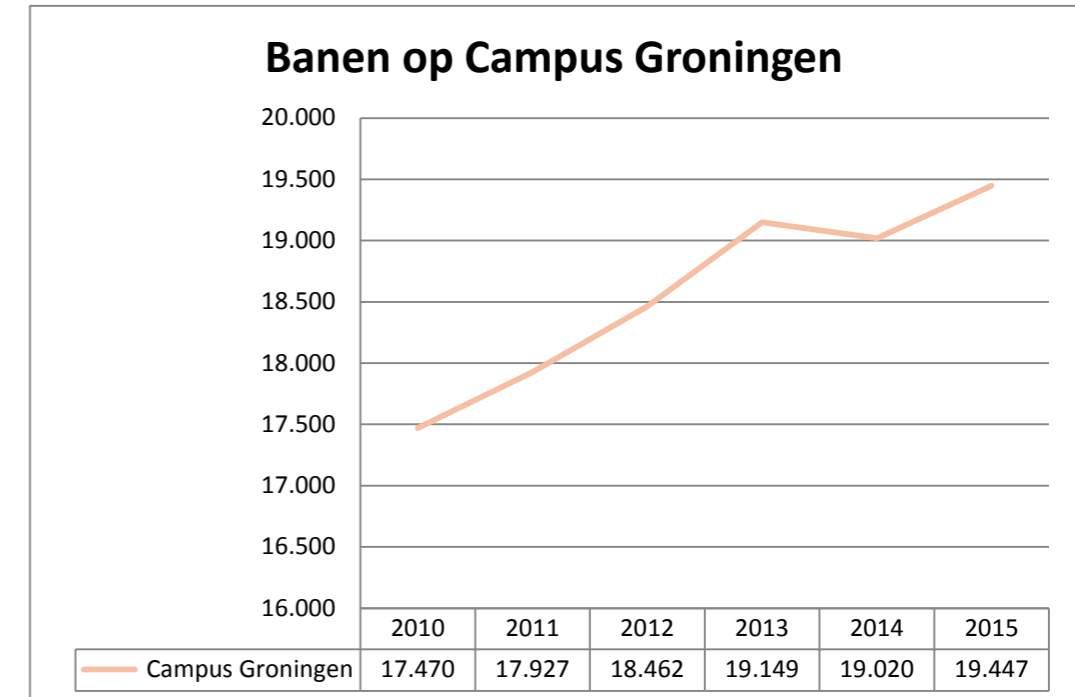

Studentstarters (Enkel uitgaande van cijfers HG)

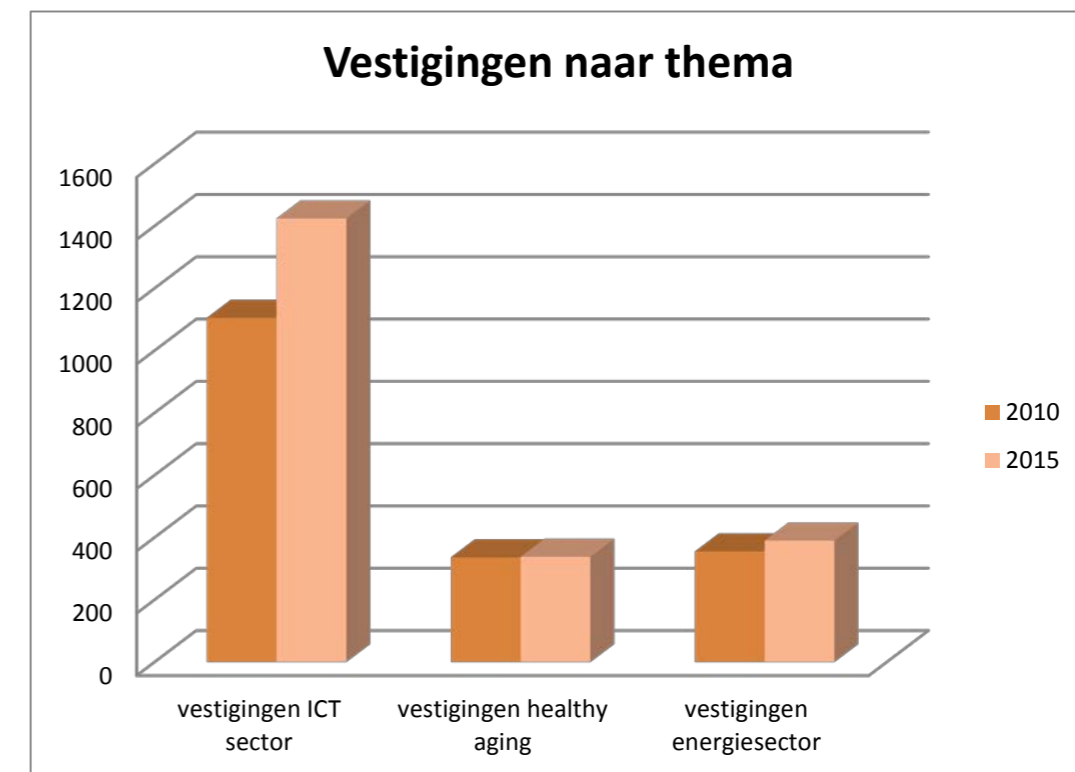

Gecombineerde cijfers (HG + RUG)

Met focus op werkgelegenheid;

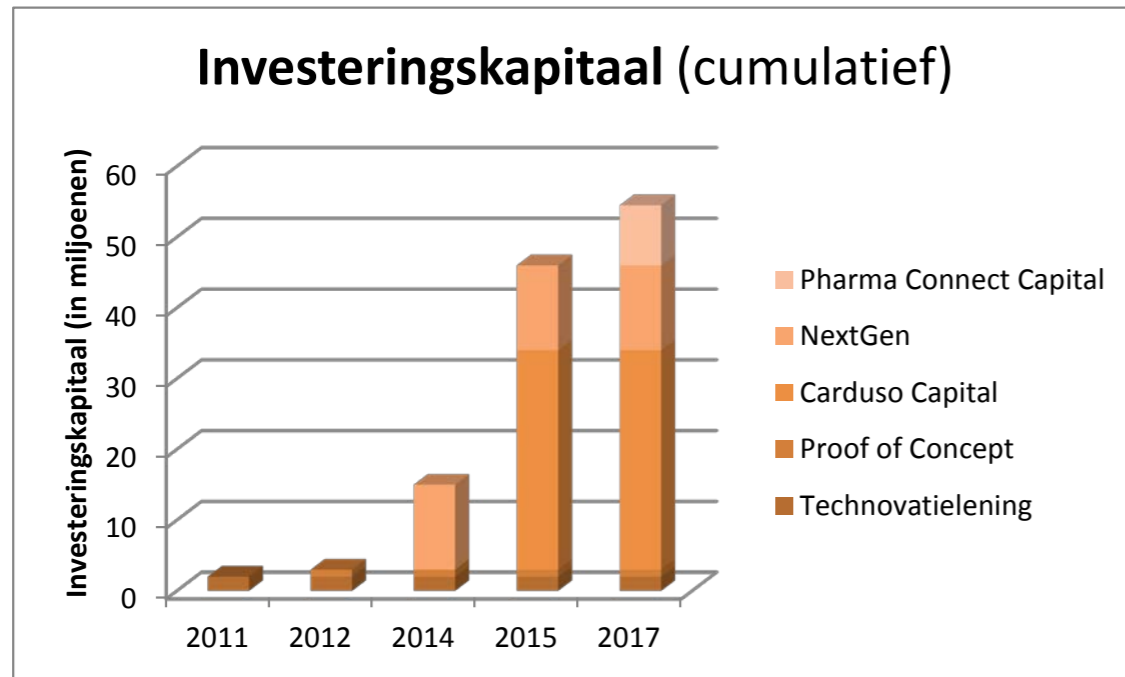
Banen groei op Campus Groningen (locatie Zernike & locatie Healthy Ageing)

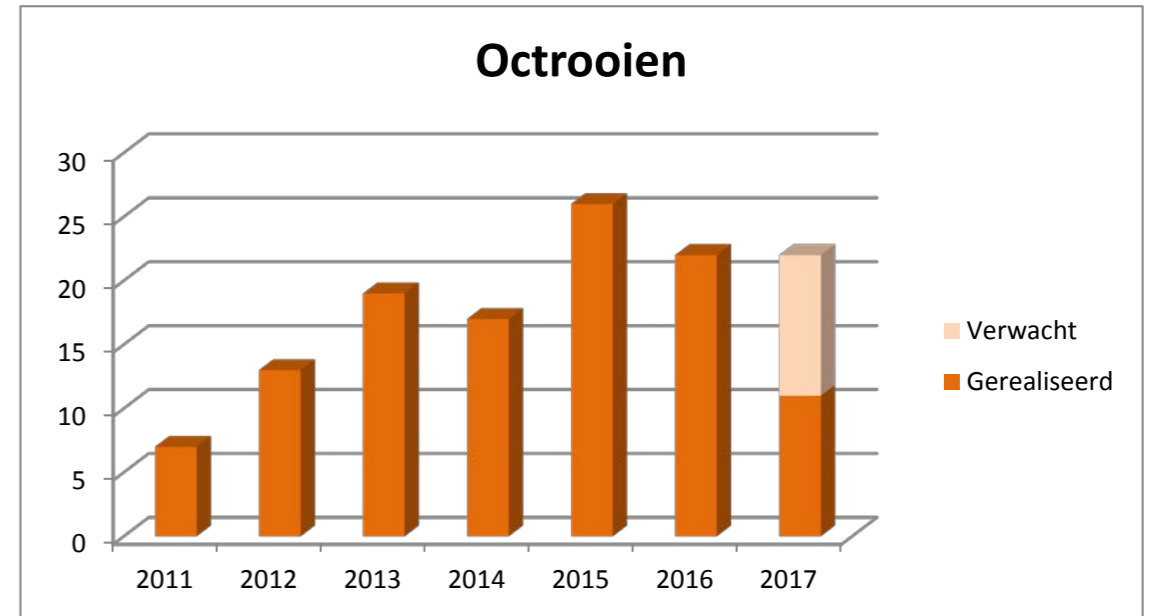
Aantal vestigingen per sector

Met focus op het tot waarde brengen van kennis

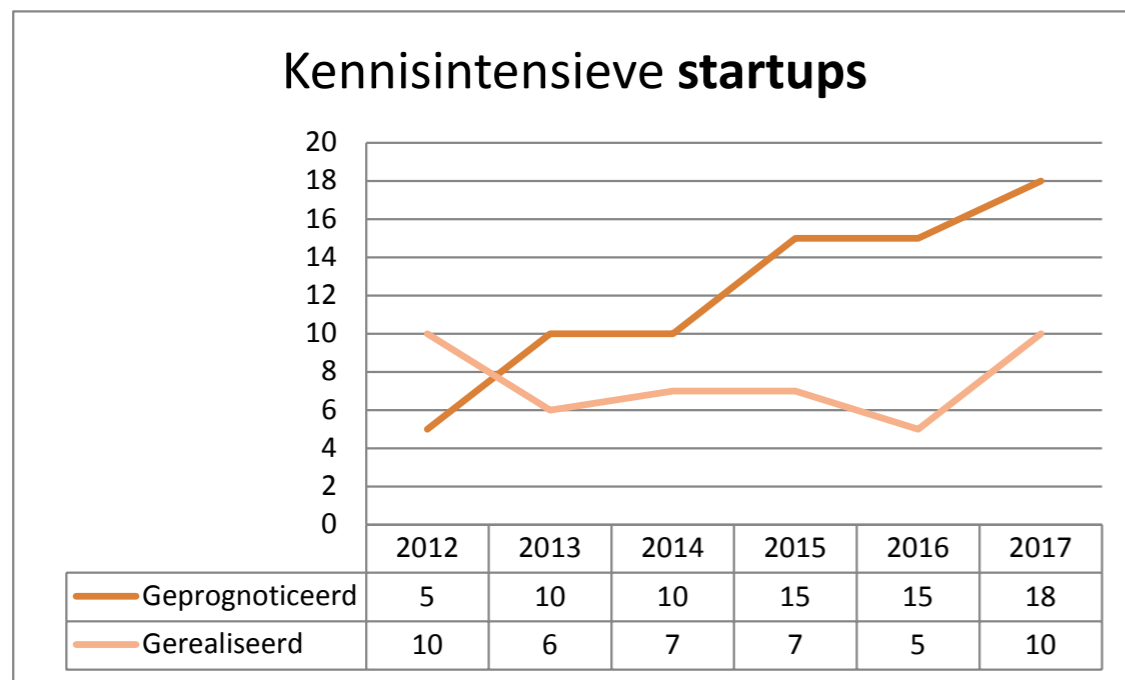
Met focus op Intellectueel Eigendom

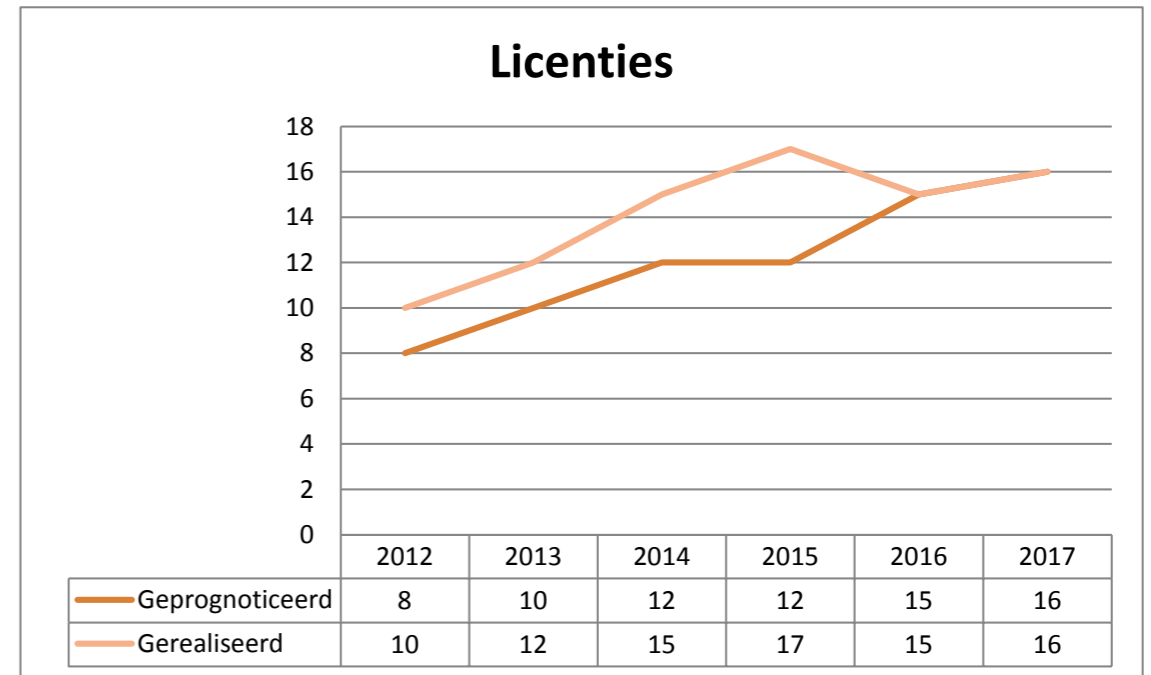
Toename investeringskapitaal t.b.v. stimuleren nieuwe innovaties

Aantal gerealiseerde octrooien door de jaren (tot half 2017)

Gerealiseerde startup's t.o.v. geprognoseerde cijfers

Gerealiseerde licenties t.o.v. geprognoseerde cijfers

Onze toekomst

4

Eén ecosysteem, één Campus, twee locaties

Edward van der Meér, Ton Vries en Jan Sikkema,
directie Campus Groningen

U begeeft zich tussen studenten, ondernemers en onderzoekers, allen trots op deze ontmoetingsplek. De Campus is de innovatiemotor van Noord-Nederland en kent twee aaneengrenzende locaties; de Healthy Ageing Campus en de Zernike Campus Groningen. Ze is onderdeel van een regio met een natuurlijke samenhang en elkaar versterkende sectoren, ze is de spil in een uitgebreid netwerk binnen en buiten Nederland.

Campus Groningen, onderdeel van Northern Knowledge, richt zich op samenwerking. Samenwerking met een regionaal accent; samenwerking in publiek-private partnerschappen; samenwerking gericht op groei. Actieve netwerkvorming, gekoppeld aan een down-to-earth mentaliteit en ondernemende houding, zorgt voor zowel sociale als economische impact. Door de goede connecties binnen en buiten de regio vinden nieuwe innovaties die op Campus Groningen ontstaan snel de weg naar de markt.

Twee locaties die aangestuurd worden als één ecosysteem voor publiek-private samenwerking. Campus Groningen is hiermee een van de grotere en belangrijkste campussen van Nederland met ondertussen 190 bedrijven, 3 kennisinstellingen (RUG, UMCG en HG) en ruim 45.000 studenten. Meer focus, schaalvergroting, professionalisering van parkmanagement, het gericht acquireren van bedrijven en het aantrekken van grote investeringsfondsen zorgen voor de natuurlijke groei van Campus Groningen.

4.1 Northern Knowledge; katalysator van innovatie

Northern Knowledge komt voort uit het Consortium voor Valorisatie en Ondernemerschap (CVO-Groningen) waarin de Hanzehogeschool, de Rijksuniversiteit Groningen en het UMC Groningen vanaf 2011 samenwerken. De in het CVO-Groningen participerende partijen hebben de afgelopen jaren een breed scala aan activiteiten en faciliteiten ontwikkeld op het terrein van valorisatie van kennis en ontwikkeling van ondernemerschap. In Northern Knowledge zullen we deze expertise verder continueren, intensiveren en bundelen.

Northern Knowledge is eerste aanspreekpunt voor de coördinatie, communicatie en profilering van de valorisatie- en ondernemerschapsactiviteiten van RUG, UMCG en Hanzehogeschool Groningen.

De verschillende activiteiten op de gebieden van ondernemerschaps- onderwijs, technologie- en kennisoverdracht, business development en campusontwikkeling worden binnen Northern Knowledge in samenwerking met private partners en andere stakeholders aangejaagd en van context voorzien.

De nauwe samenwerking tussen kennis en kunde maakt Northern Knowledge tot een unieke ecostructuur waarin innovatie, valorisatie en ondernemerschap optimaal gedijen. Partnerschap met de Health Hub in Roden en de valorisatie-activiteiten in samenwerking met de campus van de UCF in Leeuwarden zijn belangrijke eerste kiemen van onze Noordelijke ambitie.

De missie van Northern Knowledge sluit aan op de ambitie van de kennisinstellingen om een actieve rol te spelen in het zoeken naar slimme oplossingen en samenwerkingsverbanden die een antwoord zijn op de maatschappelijk uitdagingen waar we in Noord-Nederland en wereldwijd voor staan.

Binnen het CVO is "Northern Knowledge" geboren, het logische vervolg op een mooie beweging die ingezet is."

Doorgroeien met Northern Knowledge

Annemieke Galema, directeur Northern Knowledge

Hoe verbind je wetenschap en de samenleving met elkaar? Hoe zorg je ervoor dat er voldoende ondersteuning is om goede ideeën om te zetten in concrete projecten, producten en diensten? Dan kom je op het terrein van Northern Knowledge terecht, de uit het CVO voortgekomen innovatiemotor waar de krachten zijn gebundeld.

Valorisatie en Ondernemerschap; dat zijn de centrale termen bij Northern Knowledge. Wij faciliteren de ondernemende Noordelijke kennisinstellingen door juist de samenwerking met bedrijven en organisaties te stimuleren. Dat doen wij op de strategische focusgebieden van RUG, UMCG, Hanze; sustainable society, healthy ageing, en energietransitie. Ook de regio is daarbij permanent in beeld; denk aan de Noordelijke Innovatieagenda die we gezamenlijk met alle actoren van overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen uitvoeren en constant vernieuwen.

We zijn trots op Northern Knowledge. Een logisch vervolg op het CVO. Northern Knowledge is in juli 2017 formeel gelanceerd en zal vanaf 2018 op een unieke locatie op de middenas van de Zernike Campus geborgen tussen start-ups en grown-ups te vinden zijn. U bent van harte welkom. Groei met ons mee!

4.2

Northern Knowledge: vliegwiel naar de toekomst

De complexe samenleving van morgen vraagt om slimme oplossingen. Doorbraken op het gebied van duurzame samenleving, energietransitie, gezond ouder worden en veel meer. Northern Knowledge verbindt de expertise en faciliteiten van de Noordelijke instellingen met maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven. Door kennis en kunde in Noord-Nederland te bundelen en te delen dragen wij bij aan die slimme oplossingen.

Northern Knowledge stimuleert en faciliteert de samenwerking tussen kennisinstellingen en maatschappij. Wij bieden één loket voor het bereiken van de juiste expertise en faciliteiten. In Northern Knowledge werken wij samen met onderzoekers, docenten en studenten aan de uitdagingen van de toekomst. Wij laten ons niet inperken door de grenzen van de afzonderlijke vakdisciplines of het onderscheid tussen publiek en privaat. Northern Knowledge slaat bruggen tussen mensen met uiteenlopende achtergronden maar ook tussen onderzoek en toepassing, tussen ideeën en financieringsmogelijkheden en tussen bedrijven en faciliteiten. Wij putten daarbij uit het rijke arsenaal dat de regio te bieden heeft:

- Dé voorbeeldregio voor Active and Healthy Ageing in Europa
- Grensverleggend onderzoek van wereldklasse in Materialen en Chemie
- Toponderzoek en -faciliteiten op het terrein van Big Data
- Bevolkingsstudies en biobanken voor Real World Evidence
- Focus op samenwerking tussen Science and Technology en gedrags- en maatschappijwetenschappen
- Unieke proeftuin voor duurzaamheid en energietransitie
- Veelzijdige incubators voor bedrijven op het gebied van energietransitie en bevingsbestendig bouwen
- Regionale consortia waarin bedrijven en instellingen intensief samenwerken. Bijvoorbeeld op het gebied van Smart Factories, Biobased Economy en Life Sciences.
- Onderwijs en training in ondernemerschap breed verankerd in de instellingen.

Northern Knowledge. Een uniek samenspel tussen kennis en kunde in de alfa, beta, gamma én technische disciplines. Grensverleggend onderzoek van wereldklasse. Altijd in verbinding met de maatschappij.

Northern Knowledge. Kennispartners voor de toekomst.

